

კ ა ნ ო ნ ი

შეიარაღებულ ძალთა მართველობის მანქობისა.

მუხ. 1. საქართველოს შეიარაღებულ ძალთა უზენაესი ხელმძღვანელი არის პარლამენტი, ხოლო მის მოწვევაზე დაუქმნებელი კრება, რომელიც განახორციელებს თავის სამხედრო უფლებას რესპუბლიკის მთავრობის საშუალებით.

მუხ. 2. მთავრობა თავის ხელისუფლებას განახორციელებს მთლიანად ჯარის მიმართ სამხედრო მინისტრის საშუალებით, ხოლო სახალხო გვარდიის მიმართ, ეროვნულ საბჭოს მიერ 1918 წ. 2 ივნისის მიღებულ საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო გვარდიის „კანონის“ თანახმად.

მუხ. 3. სამხედრო მინისტრი ხელმძღვანელია თავისი უწყების დარგის მართვა-გამგეობისა და თავის მოქმედებაში უშუალოდ ემორჩილება რესპუბლიკის მთავრობას. იგი არის მოქსენებელი მთავრობის წინაშე სამხედრო საქმის ყველა საკითხში.

იგი ხელს აწერს მთავრობის ბრძანებას მხედრობის მიმართ.

მუხ. 4. ოპიანობის დროს მტრის წინააღმდეგ მოქმედ ყველა შეიარაღებულ ძალას სათავეში უდგას მთავრობის საგანგებო დეკრეტით დანიშნული ჯარის სარდალი, რომელიც უშუალოდ ემორჩილება მთავრობის თავმჯდომარეს. საომარ ოპერაციებში სრულიად თავისუფლად მოქმედებს, იგი ოპის წარმოებას ყველა საკითხის თაობაზე მოქსენებელია მთავრობის თავმჯდომარის წინაშე. მთავრობის თავმჯდომარეს უფლება ეძლევა, როცა საჭიროდ დაინახავს, სარდალთან დანიშნოს სამხედრო-საველე საბჭო, რომელიც განაგებს ადგილობრივ ადმინისტრაციულ და პოლიტიკურ საკითხებს.

მუხ. 5. სამხედრო მინისტრისთვის დანიშნება აშანაგი, რომელიც არის უახლოესი მრჩეველი და ამავე დროს ნაცვალი სამხედრო მინისტრისა. ყოველ იმ შემთხვევაში, როდესაც მიმდინარე საქმეებს პრინციპიალური, პოლიტიკური და საბიუჯეტო ხასიათი არა აქვს, სამხედრო მინისტრის აშანაგი დამოუკიდებელივ გადასწყვეტს საქმეს, და სამხედრო მინისტრის მაგიერ ხელს მოაწერს.

მუხ. 6. სამხედრო მინისტროში თავმოყრილია სამხედრო მართველობის ყოველ დარგის გამგეობა, სახელობრ:

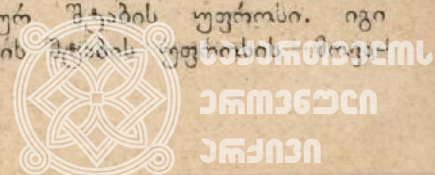
ა) სამხედრო საბჭო; ბ) გენერალურ შტაბის განყოფილება; გ) სამნეო განყოფილება; დ) პირადა შედგენილობის განყოფილება და ე) ტაბოგრაფიული განყოფილება; ვ) სამხედრო მინისტრის კანცელარია და ზ) სამხედრო საბჭოსთან დაარსებული კულტურულ განმანათლებელი სექცია.

მუხ. 7. სამხედრო მინისტრთან მისი ან მის მიერ დანიშნულ პირის თავმჯდომარეობით არსდება სამხედრო საბჭო. სამხედრო საბჭოს წევრნი სამხედრო მინისტრის წინადადებით ინსპექციას მოუბრუნებენ რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალებს; ინსპექციის თაოსნობა თვითონ სამხედრო საბჭოსაც ეკუთვნის. სამხედრო საბჭოს ექვემდებარება სამნეო კომიტეტი.

სამხედრო საბჭო შესდგება ექვსი წევრისაგან, რომელთაც დანიშნავს მთავრობა სამხედრო მინისტრისა და სახალხო გვარდიის მთავარ შტაბის მიერ დასახელებულ სამსამკანდიდატისაგან.

სამხედრო საბჭოს უფლება-მოვალეობანი დაწვრილებით განიპარტება განსაკუთრებულის დებულებით.

მუხ. 8. გენერალურ შტაბის სათავეში სდგას გენერალურ შტაბის უფროსი. იგი მშვიდობიანობის დროს ასრულებს აგრეთვე რესპუბლიკის ჯარის შტაბის უფროსის მოვალეობას.

ლეობას. ომიანობას დროს გენერალურ შტაბის უფროსი ასრულებს საველე ჯარის შტაბის უფროსის მოვალეობასაც.

გენერალურ შტაბის განყოფილებას შეადგენს:

ა) ოპერატიული სექცია; ბ) სამხედრო საზღვაო სექცია; გ) კანცელარია; დ) სამხედრო საისტორიო არქივი წიგნთ-საცავით.

ოპერატიული სექციის სათავეში სდგას სექციის უფროსი. ამ სექციის საქმეს შეადგენს:

ა) ქვეყნის თავდაცვა; ბ) საზღვრების დაცვა; გ) კავშირის სამახსოვრო; დ) ჯარის სამწყობრო და საომარი მომზადება; სახმედრო სამოსწავლო საქმე, გაწვერთნა და აღლუმობა. ე) დაზვერვა და კონტრ-დაზვერვა. ვ) სამხედრო მიმოსვლა; ზ) ჯარის შედგენა და მოწყობა; თ) ჯარის ყოფა-ცხოვრება; ი) მობილიზაცია; კ) ახალწვეულთა მოკრეფა.

გარდა ამისა ომიანობის დროს განაგებს ჯარის საველე ოპერაციებს.

სექციაში ხუთი ნაწილია: სამწყობრო, სამობილიზაციო, მზვერავი, სამხედრო მიმოსვლისა და საკავშირო.

სამხედრო საზღვაო სექციის სათავეში სდგას სექციის უფროსი. სექცია არკვევს რესპუბლიკის საზღვაო თავდაცვის საკითხებს.

გენერალურ შტაბის კანცელარიის სათავეში სდგას კანცელარიის უფროსი. კანცელარია განაგებს გენერალურ შტაბის უფროსის და გენერალურ შტაბის განყოფილებისა და მისი ნაწილების სახელობის მთელ მიწერ-მოწერას.

სამხედრო საისტორიო არქივისა და წიგნთ-საცავის სათავეში სდგას არქივის გამგე. არქივის ხელშია სამხედრო-საისტორიო მასალათა შეკრება დაცვა, და მისი მეცნიერული გამოყენება.

ომიანობის დროს არქივი აწყობს დოკუმენტების შეკრეფას მომქმედ ჯარის კედაროზე (ფრონტზე).

მუხ. 9. სამწეო განყოფილების სათავეში სდგას სამხედრო მწეობის კომიტეტი, რომელიც შესდგება თავმჯდომარისა და ორი წევრისაგან. კომიტეტის თავმჯდომარე და წევრნი ინიშნებიან მთავრობის მიერ: თავმჯდომარე და ერთი წევრთაგანი სამხედრო მინისტრის მიერ წარდგენით, და მეორე წევრი კი გვარდიის მთავარი შტაბის მიერ წარდგენით.

სამწეო განყოფილება განაგებს ჯარისა და სახალხო გვარდიის, სურსათ-სანოვავის საქმეს, როგორც მშვიდობიანობის ისე ომიანობის დროსაც.

სამწეო განყოფილებაში შემდეგი სექციები შედიან:

ა) საბიუჯეტო, ბ) სასურსათო, გ) საბარგო-სანივთო, დ) სატეხნიკო, ე) საარტილერიო, ვ) სასანიტარო და ზ) საბეთლო, თ) აგრეთვე კანცელარია;

საბიუჯეტო სექცია განაგებს ფულის ულუფის საქმეთა შემუშავებას.

სასურსათო სექცია განაგებს სანოვავის მოწოდების საქმეს.

საბარგო-სანივთო სექცია აწარმოებ მოკაზმულობისა და საბარგულო საქმეს.

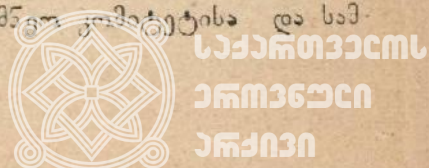
სატეხნიკო სექცია განაგებს დაბინავებისა და შენობათა შეკეთების საქმეს; აგრეთვე აწვდის სატეხნიკო იარაღებს და მასალებს ყველა ნაწილებს სექციის სათავეში სდგას სამხედრო ინჟინერი.

საარტილერიო სექცია განაგებს ყველა საარტილერიო საგნების და მასალის მიწოდებას, საარტილერიო ქარხნებს, საწყობებს და სასწავლო პოლიგონებს. სექციის სათავეში სდგას არტილერიის აკადემიკოსი.

სასანიტარო სექციის სათავეში სდგას სამხედრო სასანიტარო ექიმი; სექცია განაგებს ყველა საკითხებს რაც კი სასანიტარო საქმეებს ეხება.

საბეთლო სექციის სათავეში სდგას სამხედრო ბეთალი.

კანცელარია განაგებს მთელს მიწერ-მოწერას სამხედრო სამწეო კომიტეტისა და სამწეო განყოფილების სახელობაზე.

მუხ. 10. პირად შედგენილობის განყოფილების სათავეში სდგას განყოფილების უფროსი. რომელიც უშუალოდ ექვემდებარება სამხედრო მინისტრს.

განყოფილება განაგებს სამხედრო უწყების პირად შედგენილობის განწყობის, დათხოვნისა, დაჯილდოებისა და აგრეთვე პატიოსნების საბჭოების საქმეს. ამის გარდა ამავე განყოფილებაშია მოთავსებული სამხედრო მსახურთა და მათი ოჯახების პენსიების საქმეც.

მუხ. 11. ტოპოგრაფიულ განყოფილების სათავეში სდგას გეოდეზისტი ან ტოპოგრაფი, რომელიც უშუალოდ ექვემდებარება სამხედრო მინისტრს. განყოფილება განაგებს რესპუბლიკის მარა-წყლის ტოპოგრაფიულ სურათების გადაღების და რუკების გაოცემის საქმეს.

მუხ. 12. სამხედრო სამინისტროს კანცელარიის სათავეში სდგას კანცელარიის უფროსი; იგი უშუალოდ მოქმედებელია სამხედრო მინისტრისა. კანცელარია განაგებს შთელს მიწერ-მოწერას სამხედრო მინისტრისა და სამხედრო საბჭოს სახელ-ბაზე და აგრეთვე სამხედრო სამინისტროს პირად შედგენილობის დაკმაყოფილების საქმეს ჯამაგირითა და სარჩოთი. კანცელარიაში რედაქციას ლკეთებენ სამხედრო მინისტრის განკარგულებათა კრებულს კანცელარიის უფროსი მოქმედებელია აგრეთვე სამხედრო საბჭოსი.

მუხ. 13. კულტურულ-განმანათლებელი სექცია ემსახურება კულტურულ-განმანათლებელ. საქმეს ჯარში. სექციის სათავეში სდგას შესაფერად მომზადებული ადამიანი; სექციის უფროსი უშუალოდ ექვემდებარება სამხედრო მინისტრს.

მუხ. 14. ყველა დარგის ჯარსათვის ოფიცრებისა და ნაცვლების მოსამზადებლად არსდება სამხედრო სკოლა. იქვე მოეწყობა ყოველ-ნაირი საოფიცრო სკოლები, რომელიც ემორჩილება სამხედრო მინისტრს.

სამხედრო სკოლის სათავეში სდგას სკოლის უფროსი.

1919 წ. ივლისის 29-ს

საქართვე. დამფუძნ. კრების თავმჯდომარის უფროსი აშაანავი *ყო. ბერიძე*

საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობას თავმჯდომარის მოადგილე *130. 21/5/19*

